

Spis treści

Wykaz tabel i schematów	XIII
Wykaz skrótów	XV
Wykaz orzeczeń sądowych	XXI
Wykaz literatury	XXIII
Wprowadzenie	1
Rozdział I. Świadczenie i pieniądz – zagadnienia ogólne	7
1. Ogólne uwagi o świadczeniu	7
1.1. Świadczenie jako przedmiot zobowiązania	7
1.2. Świadczenie a kwalifikacja prawna jego wykonania	10
1.3. Postacie świadczeń	13
1.4. Możliwość spełniania świadczenia	16
2. Niektóre rodzaje świadczeń	19
2.1. Kryterium czasu w świadczeniach	20
2.1.1. Świadczenie jednorazowe	20
2.1.2. Świadczenie ciągle	21
2.1.3. Świadczenie okresowe	23
2.2. Podział zobowiązań na świadczenia podzielne i niepodzielne ...	24
2.2.1. Świadczenie podzielne	25
2.2.2. Świadczenie niepodzielne	25
2.3. Świadczenia oznaczone indywidualnie i rodzajowo	26
2.3.1. Świadczenia indywidualne	26
2.3.2. Świadczenia rodzajowe	26
3. Przedmiot zobowiązań pieniężnych – świadczenie pieniężne	27
3.1. Przedmiot świadczenia pieniężnego	28
4. Istota pieniądza	29
4.1. Charakter pieniądza	30
4.2. Definicja pieniądza	31
4.3. Prawne pojęcie pieniądza	32
4.4. Pieniądz w szerokim znaczeniu	35
4.5. Pieniądz w węższym znaczeniu	36
4.6. Pieniądz gotówkowy	36

4.7. Pieniądz bezgotówkowy	37
4.8. Pieniądz bankowy	37
4.9. Pieniądz elektroniczny	38
Rozdział II. Pieniądz elektroniczny – istota i natura prawna, klasyfikacja	41
1. Istota prawna pieniądza elektronicznego	41
2. Natura prawna jednostki pieniądza elektronicznego	42
3. Natura prawna pieniądza elektronicznego	43
4. Pieniądz elektroniczny zapisany na instrumencie pieniądza elektronicznego formą papieru wartościowego	46
5. Podział pieniądza elektronicznego	48
6. Znaczenie pojęcia pieniądza elektronicznego	49
7. Definiowanie i klasyfikacja pieniądza elektronicznego	51
7.1. Definicje pieniądza elektronicznego	51
7.2. Klasyfikacja pieniądza elektronicznego	54
Rozdział III. Spełnianie świadczenia pieniądzem elektronicznym	59
1. Ewolucja form płatności spełniających zobowiązania	59
2. Umorzenie długu pieniądzem elektronicznym	64
3. Konstrukcja prawna dokonania płatności z użyciem pieniądza elektronicznego	69
3.1. Instrument pieniądza elektronicznego – elektronicznym środkiem płatniczym	70
3.2. Wydawca pieniądza elektronicznego	76
3.3. Akceptant pieniądza elektronicznego	79
4. Sposoby zapłaty pieniądzem elektronicznym	81
5. Elektroniczny zadatek	86
6. Pieniądz elektroniczny a konstrukcja zapłaty	90
7. Zasady obrotu pieniężnego	92
7.1. Zasada nominalizmu	92
7.2. Zasada waloryzacji	94
7.3. Zasada walutowości	96
Rozdział IV. Porządek prawny zdarzeń prawnych z udziałem pieniądza elektronicznego	99
1. Wydanie pieniądza elektronicznego	99
2. Przyjmowanie pieniądza elektronicznego jako środka płatniczego	105

3. Wymiana pieniądza elektronicznego na pieniądz gotówkowy	107
4. Ograniczenie odpowiedzialności wydawcy za wydany pieniądz elektroniczny	108
5. Stosunki występujące przy zapłacie pieniądzem elektronicznym	109
5.1. Posiadacz pieniądza elektronicznego a akceptant	110
5.2. Akceptant pieniądza elektronicznego a wydawca	111
5.3. Wydawca pieniądza elektronicznego a posiadacz	112
6. Czas wykonania zobowiązania	113
7. Odpowiedzialność cywilna podmiotów	115
7.1. Odpowiedzialność wydawcy	115
7.2. Odpowiedzialność agenta	119
7.3. Odpowiedzialność akceptanta	119
8. Płatność pieniądzem elektronicznym a ochrona danych osobowych	120
Rozdział V. Odpowiedzialność prawna podczas używania pieniądza elektronicznego	123
1. Brudne elektroniczne pieniądze	123
1.1. Pojęcie i zakres legalizowania nielegalnych dochodów	123
1.2. Przestępstwa z wykorzystaniem instrumentów pieniądza elektronicznego	128
1.3. Czyszczenie brudnych pieniędzy z pomocą elektronicznych jednostek pieniężnych	134
1.4. Kryminalizacja fałszowania pieniędzy elektronicznych	138
1.5. Penalizacja działań przeciwko bezpieczeństwu obrotu prawnego przy użyciu pieniądza elektronicznego	141
1.6. Mechanizm kradzieży pieniądza elektronicznego drogą elektroniczną	142
1.7. Kradzież instrumentu pieniądza elektronicznego na okaziciela	143
2. Utracone jednostki pieniądza elektronicznego	145
3. Miejsce i moment spełnienia świadczenia pieniężnego – konsekwencje prawne	147

Rozdział VI. Pieniądz elektroniczny w systemach prawnych wybranych państw europejskich	151
1. Uregulowania pieniądza elektronicznego w Austrii	152
1.1. Instytucja pieniądza elektronicznego w Austrii	155
1.2. Ograniczenia w działalności i w kapitale instytucji pieniądza elektronicznego	158
1.3. Zwrot pieniądza gotówkowego, ochrona praw konsumenta	159
1.4. Wnioski wynikające z uregulowań instytucji pieniądza elektronicznego w Austrii	159
1.5. Obecna sytuacja oraz funkcjonowanie pieniądza elektronicznego w Austrii	160
1.6. Ocena uregulowań dotyczących pieniądza elektronicznego w Austrii	162
2. Uregulowania pieniądza elektronicznego w Niemczech	164
2.1. Systemy pieniądza elektronicznego w Niemczech	166
2.2. Systemy pieniądza elektronicznego – <i>balanced</i> oraz <i>note-based</i> system	169
2.3. Analiza przebiegu płatności środkiem <i>eCash</i>	170
2.4. Inne pojęcia pieniądza elektronicznego w Niemczech	171
2.5. Ocena prawnych uregulowań dotyczących e-pieniądza w Niemczech	172
3. Pieniądz elektroniczny w innych państwach Europy	173
3.1. Belgia	173
3.2. Francja	175
3.3. Hiszpania	177
3.4. Holandia	177
3.5. Norwegia	178
3.6. Szwajcaria	179
3.7. Wielka Brytania	179
3.8. Włochy	181
4. Pieniądz elektroniczny wobec uregulowań prawnych	182
4.1. Analiza systemów prawnych Unii Europejskiej w świetle dyrektyw	184
4.2. Uregulowania Dyrektywy 2007/64/WE w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego	193

Rozdział VII. Używanie, techniczne aspekty i funkcje	
pieniądza elektronicznego	197
1. Cechy i funkcje pieniądza elektronicznego	197
1.1. Wzajemne przekazywanie wartości pieniądza elektronicznego	203
1.2. Akceptowalność pieniądza elektronicznego	212
1.3. Anonimowość a potrzeba korzystania z instytucji pośredniczących w obrocie pieniądzem elektronicznym	213
2. Obrót pieniądzem elektronicznym	215
3. Proces zapłaty pieniądzem elektronicznym	217
4. Przepływ pieniądza elektronicznego a bilans banku	217
5. Zagrożenia elektronicznych transakcji	220
6. Opodatkowanie	221
7. Ryzyka systemów elektronicznych płatności	222
Zakończenie	225
Załącznik	229
Indeks rzeczowy	231